

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічного факультет
Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіка

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

«ЕСТЕТОТЕРАПІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НУШ»

ОПП Початкова освіта

Рік навчання 2025-2026, семестр 3

Форма навчання (*денна, заочна*)

Галузь знань

A «Освіта»

Спеціальність

A3 «Початкова освіта»

Другий (магістерський)
рівень вищої освіти

**Кафедра
та викладач**

Кафедра початкової освіти та інноваційної педагогіки

Викладач: **Янковська Інна Миколаївна** – канд..пед.наук, доцент

Лінк на профіль викладача на сайті факультету : <https://pf.udu.edu.ua/fakultet/struktura/kafedry/kafedra-pochatkovoi-osvity/vykladachi-kafedry-poip#yankovska-im>

Лінк на профіль викладача на сайті факультету чи у Google Scholar :
<https://scholar.google.com/citations?user=SpYPto4AAAAJ&hl=ru>

E-mail: i.m.yankovska@npu.edu.ua

Лінк на курс в MOODLE: <https://moodle.udu.edu.ua/course/view.php?id=8106>

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Мета полягає у наданні студентам певного обсягу знань, умінь та навичок у галузі естетотерапевтичної педагогічної діяльності, спрямованої на усунення психологічних дискомфортів та стресів соціально-педагогічного походження у дітей з проблемами соціалізації та надання їм можливості прояву творчого “Я” як одного з засобів самоствердження. **Завдання курсу** полягають у здійсненні формування комплексного погляду майбутніх педагогів на свою педагогічну діяльність, ознайомлення студентів з найбільш актуальними проблемами сучасної психолого-педагогічної науки і практики. Передбачає знайомство студентів із структурно-логічними підходами у вивчені актуальних проблем соціальної адаптації особистості та естетизації педагогічного процесу вітчизняних та зарубіжних вчених.

**II. Місце
навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Навчальна дисципліна вибіркова
Цикл професійної підготовки

III. Обсяг навчальної дисципліни	<i>Денна ф.н.</i>	<i>Заочна ф.н.</i>
	<i>Кількість кредитів</i>	<i>3</i>
	<i>Загальна кількість годин</i>	<i>90</i>
	<i>Лекційні заняття</i>	<i>6</i>
	<i>Семінарські/практичні заняття</i>	<i>8</i>
	<i>Самостійна робота</i>	<i>76</i>

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Науково-методологічні основи естетотерапії.

Тема 1. Творче самовираження як основна мета естетотерапевтичного впливу.

Актуальність впровадження естетотерапії у педагогічну діяльність вчителя початкових класів. Естетотерапія як складова психотерапії та класичної естетики. Зв'язок естетотерапії з іншими науками. Основні форми естетотерапевтичної роботи. Засоби та види естетотерапії.

Тема 2. Духовність та естетичне саморозкриття творчої особистості.

Визначення Понять «духовність» та «духовна криза суспільства». Місце і роль духовного виховання у системі формування творчої особистості. Його взаємозв'язок з іншими видами виховання та естетотерапією. Християнська етика як змістовий компонент формування духовності. Методика заличення дитини до естетичного опанування загальнолюдських духовних цінностей

Тема 3. Зарубіжні та вітчизняні технології естетизації педагогічного процес.

Зарубіжні концепції естетичного виховання (П.Еббс, Р.Гібсон, Р.Кембелл та ін.). Драматизація в естетотерапевтичній роботі педагога. Мистецтво як засіб психотерапевтичного впливу на особистість (зарубіжний досвід).

Змістовий модуль 2. Естетотерапія мистецькими засобами.

Тема 4. Арт-терапія в умовах початкової школи.

Турбота про душу дитини засобами арт-терапії. Методика роботи над дитячим малюнком. Використання технік та методик ізотерапії у початковій школі.

Тема 5. Музикотерапія.

Історія музичної терапії. Основні наукові концепції сучасної музикотерапії. Напрями лікувального впливу музикотерапії, її механізми та форми. Методика групової музикотерапії.

Тема 6. Фототерапія.

Психолого-педагогічні функції фототерапії. Фототерапія у контексті психотерапії мистецтвом та арт-терапії. Загальна характеристика різних технік, ігор та вправ у фототерапії.

Тема 7. Казкотерапія.

Предмет та завдання казкотерапії. Види казок у казкотерапії. Причини поганої поведінки дитини, які можна корегувати у казкотерапії.

Тема 8. Українська фольклорна арт-терапія.

Естетико-терапевтичний потенціал української народної пісні. Методика використання колискової пісні. Синкретична природа народної пісні, її демократичність та доступність виконання. Психотерапевтичний вплив фольклору. Методика фольклорної арт-терапії.

Тема 9. Ефективні види естетотерапії в початковій школі.

Театрально-драматична діяльність, бібліотрапія, світлотерапія, лялькотерапія.

Змістовий модуль 3. Види естетотерапії природними та ігровими засобами.**Тема 10.** Актуальні види естетотерапії у роботі з дітьми.

Пісочна терапії; хореотерапія та формокорекційна ритмопластика як засоби самовираження; інші види естетотерапії: імаготерапія та технології ейдетики, літотерапія, анімалотерапія (зоотерапія), аромотерапія, кінезітрапія, смакотерапія, сміхотерапія, маматерапія, соціотерапія.

Тема 11. Ігротерапія.

Соціально-психологічні основи ігротерапії. Ідея виникнення та історія ігрової терапії. Основні напрями ігрової терапії. Принципи відносин з дітьми у ігровій терапії (за Г. Лендретом).

Плани практичних занять**Змістовний модуль 1. Науково-методологічні основи естетотерапії.**

Практичне 1. Творче самовираження як основна мета естетотерапевтичного впливу. Духовність та естетичне саморозкриття творчої особистості. Зарубіжні та вітчизняні технології естетизації педагогічного процес.

Змістовний модуль 2. Естетотерапія мистецькими засобами.

Практичне 2. Арт-терапія в умовах початкової школи. Музикотерапія. Фототерапія. Казкотерапія. Українська фольклорна арт-терапія.

Практичне 3. Ефективні види естетотерапії в початковій школі. Театрально-драматична діяльність, бібліотрапія, світлотерапія, лялькотерапія.

Змістовний модуль 3. Види естетотерапії природними та ігровими засобами.

Практичне 4. Актуальні види естетотерапії у роботі з дітьми. Ігротерапія.

Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

№	Назви модулів і тем	Зміст завдань до СРС	Форма виконання/звітності
---	---------------------	----------------------	---------------------------

1	<p>Змістовний модуль 1. Науково-методологічні основи естетотерапії.</p> <p>Тема 3. Зарубіжні та вітчизняні технології естетизації педагогічного процесу.</p>	<p>Зарубіжні концепції естетичного виховання (П.Еббс, Р.Гібсон, Р.Кемпбелл та ін.). Драматизація в естетотерапевтичній роботі педагога. Мистецтво як засіб психотерапевтичного впливу на особистість (зарубіжний досвід).</p>	<p>Доповідь з презентацією. Прийняти участь (онлайн) у вебінарі до проблематики естетотерапії (за отримання сертифікату додаткові бали)</p>
2	<p>Змістовний модуль 2. Естетотерапія мистецькими засобами.</p> <p>Тема 4. Арт-терапія в умовах початкової школи.</p>	<p>Методика роботи над дитячим малюнком. Використання технік та методик ізотерапії у початковій школі.</p>	<p>Творчі практичні роботи студентів. Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.</p>
	<p>Тема 5. Музикотерапія.</p>	<p>Історія музичної терапії.</p>	<p>Комплекс вправ</p>
		<p>Основні наукові концепції сучасної музикотерапії.</p>	<p>Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.</p>
		<p>Напрями лікувального впливу музикотерапії, її механізми й форми.</p>	
		<p>Методика групової музикотерапії.</p>	
	<p>Тема 6. Фототерапія.</p>	<p>Психолого-педагогічні функції фототерапії.</p>	<p>Комплекс вправ</p>
		<p>Фототерапія у контексті психотерапії мистецтвом та арт-терапії. Загальна характеристика різних технік, ігор та вправ у фототерапії</p>	<p>Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.</p>
	<p>Тема 7. Казкотерапія.</p>	<p>Предмет та завдання казкотерапії. Види казок у казкотерапії. Причини поганої поведінки дитини, які можна корегувати у казкотерапії.</p>	<p>Комплекс вправ</p>
			<p>Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.</p>
	<p>Тема 8. Українська фольклорна арт-терапія.</p>	<p>Естетико-терапевтичний потенціал української народної пісні. Методика використання колискової пісні. Синкретична природа народної пісні, її демократичність та доступність виконання. Психотерапевтичний вплив фольклору. Методика фольклорної арт-терапії.</p>	<p>Комплекс вправ</p>
			<p>Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.</p>
	<p>Тема 9. Ефективні види естетотерапії в початковій школі.</p>	<p>Театрально-драматична діяльність, бібліотерапія, світлотерапія, лялькотерапія.</p>	<p>Фрагмент уроку (впровадження елементів естетотерапії в освітньому процесі)</p>
	<p>Змістовний модуль 3. Види естетотерапії природними та ігровими засобами.</p> <p>Тема 10.</p>	<p>Актуальні види естетотерапії у роботі з дітьми.</p>	<p>Аналіз літературних джерел щодо педагогічного досвіду використання актуальних видів естетотерапії в початковій школі.</p>
			<p>(Бібліографічні показники методичних журналів до теми «Естетотерапія в початкові</p>

			школі» за період 2018- 2023 роки)
	Тема 11. Іграперапія.	Соціально-психологічні основи іграперапії. Ідея виникнення та історія ігрової терапії. Основні напрями ігрової терапії. Принципи відносин з дітьми у ігровій терапії (за Г. Лендретом).	Творчий проект

Організація самостійної та індивідуальної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Науково-методологічні основи естетотерапії школі		
1	Бібліографічні показники методичних журналі до теми «Естетотерапія в початкові школі» за період п'яти років	10
2	Прийняти участь (онлайн) у вебінарі до проблематики естетотерапії (за отримання сертифікату додаткові бали)	10
Змістовий модуль 2. Естетотерапія мистецькими засобами		
3	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	5
4	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	5
5	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	5
6	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	10
7	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	10
8	Виконання практичних завдань та аналіз механізмів, що викликають терапевтичний ефект.	10
Змістовий модуль 3. Види естетотерапії природними та ігровими засобами		
9	Проаналізувати власний досвід застосування окремих матеріалів та технік в естетотерапії.	10
10	Презентація проектів. (за власним вибором, наприклад ізотерапія, казкотерапія, музикотерапія; фототерапія; українська фольклорна арт-терапія; театрально-драматична діяльність, пісенна терапія, бібліотерапія, терапія кольором, світлотерапія, лялькотерапія тощо)	10
Разом		90

V. Результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність самостійно та комплексно розв'язувати задачі в сфері початкової освіти, у професійно-педагогічній та науково-пошуковій діяльності вчителя дослідницького та інноваційного характеру.

Результати навчання	Компетентності
ПР 3: Застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених ситуаціях.	ЗК 2: Здатність до креативності та генерування нових ідей у професійно-педагогічній діяльності. СК 3: Здатність застосовувати інноваційні технології в навчанні освітніх галузей початкової школи в стандартних, нестандартних та невизначених

	<p>ПР 13: Працювати в умовах інклюзивного освітнього середовища з використанням оптимальних технологій з української та зарубіжної практики з урахуванням принципів педагогіки партнерства, дитиноцентризму та розвивального навчання.</p>	<p>ситуаціях.</p> <p>ЗК 6: Здатність до здійснення педагогічної діяльності з розумінням її значущості для розвитку суспільства та врахуванням важливості свого впливу на вирішення соціальних проблем.</p> <p>СК 10: Здатність обирати оптимальні педагогічні технології з української та зарубіжної практики для роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища з урахуванням принципів партнерства, дитиноцентризму та розвивального навчання.</p>
--	---	--

VI. Порядок і критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Форми поточного контролю: модульні контрольні роботи.

Методи поточного контролю: усне опитування, тести, практичні завдання.

Форми і методи підсумкового контролю – Залік

Розподіл балів, які отримують студенти. Академічні успіхи студента оцінюються за шкалою університету в балах, за шкалою ECTS та за традиційною національною шкалою.

Залік -100 балів

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного та модульного

№ п/п	Види діяльності	Коефіцієнт (вартість) виду	Кількість робіт	Результат
1	Виконання практичних завдань до тем модулів	5	10	50
2	Усне опитування	5	4	20
3	Модульні контрольні роботи	5	2	10
4	Тести за темами модулів	5	4	20
	Всього			100

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль				Сума
Змістовий модуль 1.	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3.	Залік	
T1-T3	T4-T9	T10-T11	T1-T10	
30	30	30	10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Статистичний розподіл позитивних оцінок	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

5%	90 – 100	A	відмінно	Зараховано	
10%	80-89	B	добре		
35%	70-79	C	задовільно		
30%	65-69	D			
20%	60-64	E			
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проектах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в необхідному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах навчальної дисципліни, виконав завдання доожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач засвоїв навчальну дисципліну в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить грунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом опанував навчальну дисципліну, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач загалом засвоїв навчальну дисципліну, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості тем.

Незадовільний рівень: 35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково засвоїв навчальну дисципліну, не засвоїв більшості тем, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку; 0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Політика щодо відвідування

Під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти дотримуються вимог чинного законодавства України, Статуту УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/statut-ukrayinskoho-derzhavnoho-universytetu-imeni-mykhaila-drahomanova>) і Правил внутрішнього розпорядку УДУ імені Михайла Драгоманова (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/pravyla-vnutrishnogo-rozporiadku-udu-imeni-mykhaila-drahomnaova>)

відвідують заняття відповідно розкладу, дотримуються етичних норм поведінки.

Усі учасники освітнього процесу дотримуються загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Відвідування заняття з курсу є обов'язковим за визначенням деканатом розкладом. За об'єктивних причин (лікарняний, заява) заняття може бути відпрацьованим. Атмосфера на заняттях повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення на заняття; списування.

Політика щодо дедлайнів і перескладання

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати перескладання результатів навчання курсу відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок контролю якості знань студентів УДУ імені Михайла Драгоманова», «Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УДУ імені Михайла Драгоманова» (посилання на Положення: <https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty>).

Усі завдання передбачені навчальною програмою мають бути виконанні у встановлений викладачем термін.

Правила виконання завдань ОК: практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки). У разі неатестації перескладання відбувається з дозволу деканату.

Політика щодо конфліктних ситуацій

Вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО здійснюється відповідно до «Положення про врегулювання конфліктів в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-vrehuliuvannia-konfliktiv-v-udu-imeni-mykhaila-drahomanova>). Між учасниками освітнього процесу здійснюється партнерська взаємодія, толерантність і повага до кожної особистості.

Політика щодо академічної добroчесності

Політика курсу ґрунтується на засадах «Положення про академічну добroчесність в УДУ імені Михайла Драгоманова» (<https://udu.edu.ua/resursy/normatyvni-dokumenty/nakaz/polozhennia-pro-akademichnu-dobrochesnist-udu>). Викладач ознайомлює здобувача вищої освіти з правилами поведінки на заняттях, користуванням засобами електронного зв'язку, недопущенням академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування, акцентує увагу на оборону використання додаткових джерел інформації під час оцінювання знань, при використанні Інтернет-ресурсів зазначається використане джерело.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної добroчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної добroчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності.

Умови для інклюзивного вивчення освітнього компонента:

Даний курс може викладатися для людей з особливими освітніми потребами. Форми і методи інклюзивного навчання обираються з урахуванням індивідуальних потреб здобувача. Обов'язково поєднуються фронтальні, індивідуальні та групові

VIII. Основні інформаційні ресурси

ФОНД. Традиційні методи навчання поєднуються з інтерактивними і спеціальними (методи педагогічного супроводу та корекції, тощо).

1. *Бреусенко-Кузнеїрв О.* Виховний вплив чарівної казки. // Психолог. 2006. № 4. С. 14 — 18.
2. *Бреусенко-Кузнецюв О.* Застосування казки в контексті групової арт-терапії. //Психолог. 2005. №39. С. 15—20.
3. Бурчик О.В., Локарєва Г.В. Особливості використання комплексної казкотерапії у роботі з різними віковими групами //Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблеми і пошуки: Зб.наук. пр./ Ред. кол.: Т.І. Сущенко (відп. ред.) та ін. Київ-Запоріжжя, 2006. Вип.38. С.287-291.
4. *Кремень В. /".Філософія : Логос, Софія, Розум : [підруч. для студ. вищ. навч. зак.] . Ільїн. К. : Книга, 2006.* 432 с.
5. *Кремень В. Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції : [підруч.] / В.Г.Кремснь, В.В.Ільїн. К. : Книга, 2005.* 528 с.
6. Локарєва Г.В. Із досвіду роботи з надання освітніх послуг/ Г.В.Локарєва, О.Філь // Вісник Запорізького національного університету: педагогічні науки. - №2. – Запоріжжя, 2007.- С.118-122.
7. Локарєва Г.В. Соціально-психологічна реабілітація засобами мистецтва у професійній діяльності соціального педагога/ Г. В. Локарєва //Технології соціально-педагогічної діяльності:навч.посіб. для студентів напряму підготовки «Соціальна педагогіка» / За заг.ред. Н.В.Заверико. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2014. – С.245 – 255.(Гриф МОН)
8. Локарєва Г.В.Казкотерапія в підготовці соціальних педагогів до професійної діяльності: теорія і практика: монографія/ Г.В.Локарєва, О.В.Філь. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2016. – 416 с.
9. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої освіти. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
10. Побережна Г. Педагогічний потенціал музикотерапії//Мистецтво та освіта. 2008. № 2. С. 9 — 12.
11. *Побережна Г., Комісаров О.* Музична терапія у системі освіти в Україні // Музична освіта в Україні. Сучасний стан, проблеми розвитку. Матеріали науково-практичної конференції. К., 2001. С.157-161.
12. Реабілітація дітей з функціональними обмеженнями засобами мистецтва /За ред.. проф.. А.Й.Капської. – К.: ДЦСМ, 2002. – 96 с.
13. *Роїз С.* Чарівна паличка для батьків : дитинознавство (теорія розвитку та виховання) ; Як із буки зробити посміхайку (практикум для батьків) ; Секрети дорослого життя (практикум для дітей) . К. • Ніка-центр, 2005.184с
14. *Федій О. А.* Виховання як терапія у антропософській концепції розвитку людини. // Вісник Запорізького нац. ун-ту : зб. наук. ст. «Педагогічні науки» / гол. ред. Л. І. Міщик. Запоріжжя : Запорізький нац. ун-т, 2007. № 2. С. 221 — 228.
15. *Федій О. А.* Естетотерапія : навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та доп. К. : Центр учебової літератури, 2012. – 304 с.
16. *Федій О. А. Естетотерапія у вимірах філософських вчень Стародавньої Греції.* // 36. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту імені В.Г. Короленка. — Вин. 3 (61). Полтава: ПДПУ, 2008. С. 250 — 259.
17. *Федій О. А.* Естетотерапія у світлі базових теорій екзистенціалізму // Вища освіта України. К. ; Гнозис, 2010. Додаток 4, том VII (25). Тем. вип, «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору» 2008. С.446 — 455.
18. *Федій О. А.* Казкотерапія в професійній діяльності педагога : теорія і практика // Наук, часопис Над. пед. ун-ту імені М.П. Драго-манова. Серія 16. Творча особистість учителя : проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. / ред. кол. Н. В. Гузій (відп. ред.) [та ін.] [вип. 9 (19)]. К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. С. 27 — 31. \
19. *Федій О. А.* Казкотерапія у психокорекції дітей з дислалією. Полтава : ПДПУ імені В. Г, Короленка, 2004. 92 с.
20. *Федій О. А.* Казкотерапія як сучасна соціально-педагогічна технологія : [навч.-метод. посіб. для студ. спец. 6.010105, 7.010105 —

-
- «Соціальна педагогіка»] Полтава : ПДПУ імені В.Г.Ко-роленка, 2008. 82 с.
21. Федій О. А. Українська фольклорна арт-терапія у самовихованні студентської молоді. // Вісн. Прикарпат. ун-ту. — [вип. XIII-XIV,4.1]. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т імені Василя Стефаника, 2007. С. 229—236.
  22. Шабутін С. В. Зцілення музикою: [монографія]. Тернопіль : Підруч. і посіб., 2008. 192 с.
  23. Школьник С. Я. Вправи на релаксацію м'язового тонусу. // Розкажіть онуку. 2001. № 17-18. С. 70-72.

Інформаційні ресурси

1. <https://mon.gov.ua/ua> – сайт Міністерства освіти і науки України.
  2. <https://lib.npu.edu.ua/> – бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова.
  3. <http://dnpb.gov.ua/ua/> - Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського.
  4. <http://nbuv.gov.ua/node/554> – електронні інформаційні ресурси Національної бібліотеки України імені В.І.Вернадського.
  5. <https://nus.org.ua/> - сайт НУШ.
-

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки

Протокол № 5 від 6 лютого 2025 року
